

8) Folkeafstemningen den 24. juni 1969:	18 dage
9) Folkeafstemningen den 21. september 1971:	21 dage
10) Folkeafstemningen den 2. oktober 1972:	18 dage
11) Folkeafstemningen den 19. september 1978:	21 dage

Statsministeriet

Den 30. januar 1986

Spørgsmål 3 af 30. januar 1986:

»Hvilket materiale er blevet sendt ud i forbindelse med tidligere folkeafstemninger«.

Svar:

Ved folkeafstemninger om ændringer i valgretsaldere indrykkes statsministeriets bekendtgørelse om afholdelse af folkeafstemningen i samtlige dagblade. I bekendtgørelsen citeres lovforslaget: »Valgretsaldere til folketing fastsættes til .. år«. Derudover sendes ikke informationsmateriale.

Forud for folkeafstemningen den 25. juni 1963 om de fire af folketinget vedtagne forslag til jordlove udsendes ved regeringens foranstaltning til samtlige husstande en 16-siders gengivelse af lovforslagene, af den gældende lovgivning og af lovgivningen i den skikkelse, den ville få, såfremt lovforslagene blev ophøjet til lov.

Forud for folkeafstemningen den 2. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af EF blev de fuldstændige traktattekster aftrykt i Statstidende for 14. september, og i en annonce i samtlige dagblade den 15. september blev der givet meddelelse om, at det pågældende nummer af Statstidende var fremlagt til gennemsyn på politistationer, dommerkontorer uden for København, postkontorer, 225 biblioteker samt Statstidendes redaktion.

Ved folketingets foranstaltning udsendes en særlig publikation på 16 sider bl.a. med hovedindlæg for Ja og for Nej, og de politiske partiers stilling.

Statsministeriet

Den 30. januar 1986

Spørgsmål 4 af 30. januar 1986:

Der ønskes en udtalelse fra justitsministeriets lovfdeling om, hvad der ligger i begrebet »vejledende folkeafstemning«, herunder hvad der foreligger herom fra forfatningskommissionen. Regeringens kommentarer hertil ønskes.«

Svar:

1. Justitsministeriet har udtalt følgende:

I lovforslagets § 1, stk. 1, er der fastsat, at der er tale om en »vejledende folkeafstemning«.

I bemærkningerne p. 20 udtales herom:

»Folkeafstemningens resultat vil således ikke være bindende for regeringen og folketinget.«

Det er et grundlæggende element i det danske forfatningsretlige system, at den beslutningsmyndighed, der efter grundloven tilkommer regeringen og folketinget, kun gyldigt kan begrænses i det omfang, grundloven indeholder hjemmel hertil. Indførelsen af yderligere begrænsninger end de grundlovshjemlede kan derfor kun ske under iagttagelse af bestemmelsen om grundlovsændringer i grundlovens § 88, jfr. herved nærmere Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954) side 440 ff. og Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, 3. udgave ved Ole Espersen, side 172 ff.

Det anførte gælder også med hensyn til adgangen til at iværksætte bindende folkeafstemninger. Sådanne folkeafstemninger kan derfor kun afholdes i de tilfælde og under iagttagelse af de betingelser, der udtrykkeligt fremgår af grundloven. Grundloven antages derimod ikke at udelukke, at der ved lov iværksættes folkeafstemninger uden for de udtrykkeligt hjemlede tilfælde, såfremt afstemningsresultatet ikke skal tillægges bindende virkning, men alene tjene som vejledning for de politiske instanser om vælgernes stilling til et bestemt spørgsmål.

Om begrebet »vejledende eller såkaldt »konsultative« folkeafstemninger anføres i Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer:

»Derimod kan der intet være til hinder for, at der uden for grundlovens rammer iværksættes en afstemning, hvis udfald kan tjene til vejledning for de kompetente led i statsstyret, og altså ikke skal gøre indgreb i disses frie beslutningsret. Sådanne konsultati-